

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГІБРИДНІ ЧЕЛЕНДЖИ У СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Галузь знань	29 – Міжнародні відносини
Шифр та назва спеціальності	291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Назва освітньо-професійної програми	Міжнародні комунікації
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Журналістики, суспільних комунікацій та ІТ-права
Статус навчальної дисципліни	ВК- 4 ОПП «Міжнародні комунікації»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Ятвецька Ганна Володимирівна
hanna.yatvetska@gmail.com

Доцент кафедри міжнародних відносин,
суспільних комунікацій та ІТ-права,
кандидат соціологічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна «Гібридні челенджи у сучасних міжнародних відносинах» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує, відповідно до свого предмету, знання з таких освітніх і наукових галузей: міжнародних відносин, соціології, соціальної психології, політології. Курс націлений на вивчення аналітичного інструменту, що фокусується на проблемах війни та

	миру, прийняття зовнішньополітичних рішень та ін. ознайомлення слухачів з методологією аналізу та прогнозування міжнародних політичних ситуацій, а також навчання їх навичкам прикладного дослідження міжнародних проблем та процесів. Навчання спрямовано на: 1) вивчення основних категорій та понять у сфері методології міжнародних політичних відносин; 2) ознайомлення з базовими концептуальними підходами до формулювання стратегії досліджень; 3) навчання принципам формування та порядок оцінки аналітичних дослідницьких проектів. 4) коректне формулювання цілі та завдання теоретичних та прикладних досліджень у сфері 5) опанування основними навичками практичного застосування методик дослідження міжнародних відносин 6) Формування у студентів моральних та етичних якостей, які необхідні для успішного виконання ними своїх професійних обов'язків.
Мета дисципліни	– навчання студентів самостійному аналізу процесів та явищ міжнародного життя та викликів, які в ньому з'являються, а також грамотного оформлення результатів аналізу. Курс дозволяє опанувати навички аналізу природи сучасних гібридних челенджей, коректного використання теорії міжнародних відносин, а також підготовки текстів (аналітичних записок, есе, наукових статей) та усних презентацій у сфері аналізу міжнародних відносин та зовнішньої політики окремих держав.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути. СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними. СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційноаналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами). СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.
Результати навчання	РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці. РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень. РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси. РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій. РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

	PH14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій . PH15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС 180 годин). Для денної форми навчання: лекції – 36 годин, практичні заняття –18 години, самостійна робота – 120 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 4-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<i>Феномен гібридної війни</i> Гібридна війна як новітній конфлікт і як форма глобального протистояння. Концептуалізація терміна «гібридна війна». Роль перспективи в гібридній війні. Два модуси існування гібридної війни – фізична дійсність та дискурсивний конструкт. Конфлікт інтерпретацій. «Паралельний світ» як механізм гібридної війни. Гібридна війна як вияв конфлікту ціннісних моделей порядку. Геополітична та глобалізаційна парадигми стратегічного мислення.
Тема 2.	<i>Сфери гібридної війни</i> Радикалізація світобуття. Світова криза демократії. Глобалізація економіки і гібридна війна. Боротьба за Європейський енергетичний ринок. Змагання за транспортно- логістичне домінування. Криза моделі глобалізованого інформаційного простору.
Тема 3.	<i>Емпіричні методи дослідження міжнародних відносин</i> Ситуаційний аналіз міжнародних проблем. Івент-аналіз. Інтент-аналіз. Контент-аналіз та класичний метод аналізу документів. Системний аналіз. SWOT аналіз. Case-аналіз. Когнітивне картування. Метод експертних оцінок. Ділові ігри. Метод експерименту. Метод SMART-аналізу. Метод "мозкового штурму".
Тема 4.	<i>Світова гібридна війна як породження російської геополітики</i> Стратегія імперського реваншу. Консолідація політичного режиму. Реконструкція імперської ідентичності. Відродження великодержавних амбіцій. Опанування інструментів інформаційної війни. Економічні детермінанти імперської політики. Криза економічної моделі РФ. Суспільне підґрунтя російської агресії. Мобілізаційні групи підтримки гібридної агресії.
Тема 5.	<i>Війна на гуманітарному, економічному та внутрішньополітичному фронтах.</i>

	Заперечення української ідентичності. Спроби впливу на політичні процеси. Інформаційне супроводження гібридної війни. Дипломатичне прикриття гібридної агресії. Торговельні війни як інструмент економічного тиску. Енергетична зброя» в умовах гібридної війни. Посилення тінізації економіки як наслідок гібридної агресії.
Тема 6.	<i>Зрушення на шляху відновлення соціально- економічного потенціалу.</i> Гібридна агресія як каталізатор економічних трансформацій. Пожвавлення реального сектору. Започаткування процесів стабілізації фінансової системи. Кроки до енергетичної захищеності та захист критичної інфраструктури. Протидія соціальним інструментам гібридної війни. Національне самоусвідомлення
Тема 7.	<i>Гібридна війна і гібридний світ</i> Роль міжнародних безпекових організацій та форумів. Економічний тиск та політика санкцій. Активізація радикальних та антиєвропейських сил на підтримку Росії. Мінський процес у фокусі світової політики. Руйнування системи міжнародної безпеки. Новий баланс сил і пошук міжнародно- правових безпекових формул

Список рекомендованих джерел

1. Encyclopedia Britannica Joint Publication 3-13.2 [Електронний ресурс] // Psychological Operations. 2010. – 07 January – Режим доступу : <https://fas.org/irp/doddir/dod/jp3-13-2.pdf>
2. Конах В. К. Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання : аналіт. доп. – К. : НІСД, 2014. – 76 с.
3. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Модернізація та опір: зовнішньополітична доктрина української держави . Стратегічна панорама. – 2015. <https://panorama.niss.gov.ua/content/articles/files/6s-1456309268.pdf>
4. Вайтекунас П. Балтійська відповідь на нову ситуацію. Чи є перспектива у Балто- Чорноморського безпекового співробітництва? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.r-studies.org/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=20119&lang=ukr
5. «Українська криза» 2013–2015 рр. та основи сучасного міжнародного порядку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://iac.org.ua/ukrainian-crisis-2013-2015-and-the-modern-international-order/>
6. Україна. Оцінка відновлення та розбудови миру. Аналіз впливу кризи та потреб на Східній Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org.ua/images/RPA_V1_Ukr.pdf
7. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>
8. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджена Указом Президента України від 14.03.2016 р. № 92/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92/2016/print1443083281486749>
9. Суходоля О.М. Проблеми захисту енергетичної інфраструктури в умовах гібридної війни [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1891/>
10. Мартиненко А. Міжнародні відносини: навч. посібник. Ліра-К: 2009. 366 с. URL:http://lib-net.com/book/108_Mijnarodni_vidnosini.html
11. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. – К. : НІСД, 2017. – 496 с.

Інформація про консультації

Щовівторка у вересні-грудні 2023 року з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 328 – доц. Г.В. Ятвецька

Посилання на Zoom <https://us05web.zoom.us/j/81036986909?pwd=A5P1KTDBOIkx626EsZoafJZZCvt1jw.1>

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять:

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.